

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 21:51
Diariernr: 21/01687
Handläggare: Måns Norberg m.fl.
Ämnesord: Ekonomi
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Sektionen för ekonomisk analys
Extern medverkan:
Datum: 2021-12-21
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Utfall kostnadsutjämning och LSS-utjämning 2022 mm
Ersätter:
Bilagor: ”Prognosunderlag K-2021–2028-21051”, finns på nedanstående webbsida:
<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/skatteunderlagsprognos/prognosunderlagforkommuner.1356.html>

Sammanfattning

SCB har presenterat utfallet av utjämningsystemet för 2022. Tabeller med utfall och beräkningsunderlag finns på SCB:s webbplats. Förändringarna enligt cirkulär 21:51 avser justering av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, kostnadsutjämnningen, LSS-utjämnningen samt skattesats för 2022.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

CIRKULÄR 21:51

Ekonomi:
Ekonomi och styrning
Måns Norberg m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Utfall kostnadsutjämning och LSS-utjämning 2022 m.m.

SCB har presenterat utfallet av utjämningsystemet för 2022. Tabeller med utfall och beräkningsunderlag finns på SCB:s webbplats:

[Kommunalekonomisk utjämning och utjämning av LSS-kostnader](#)

Utfallet i inkomstutjämningen motsvarar det som SKR publicerade i de kommunvisa beräkningarna enligt cirkulär 21:49. Förändringarna enligt detta cirkulär avser kostnadsutjämningen, LSS-utjämningen, anslaget för kommunalekonomisk utjämning, och därmed regleringsposten samt reviderade skattesatser i berörda kommuner.

Utfall kostnadsutjämningen 2022

SCB har beräknat utfallet för kostnadsutjämningen för 2022. Uppdaterade variabler för tätortsbefolkning samt utfall av befolkningen per 1.11.2021 förklarar skillnaderna mot föregående beräkning enligt cirkulär 21:35.

Jämfört med den preliminära beräkningen från september får 259 kommuner en försämring av utfallet med 17 kronor per invånare. Detta beror på att ersättningen för eftersläpning i modellen för verksamhetsövergripande kostnader fastställts med befolkningen den 1 november 2021. 32 kommuner erhöll bidrag enligt denna beräkning, och finansieringen av detta bekostas av alla kommuner med 49 kronor per invånare. Jämfört med prognosen för oktober blev denna finansiering 17 kronor dyrare.

För att kvalificera sig för eftersläpningsbidraget måste kommunen haft en genomsnittlig befolkningsökning åren 2016 till 2020 som överstiger 1,2 procent i genomsnitt per år, men *även* en ökning som överstiger 1,2 procent mellan 2020 och 2021. De 32 kommunerna som kvalificerar enligt dessa båda kriterier får ett bidrag på mellan 25 och 931 kronor per invånare, innan finansieringen av bidraget räknats av. I och med nedväxlingen av befolkningsökningen de senaste två åren minskar antalet kommuner som kan

Sveriges Kommuner och Regioner

info@skr.se, www.skr.se

Post: 118 82 Stockholm Besök: Hornsgatan 20

Tfn: 08-452 70 00 Org nr: 222000-0315

komma ifråga för eftersläpningsersättning. Inför utjämning 2023 är det 45 kommuner som klarar det första kriteriet, vilket är hälften så många som för ett par år sedan.

I den slutliga beräkningen har variabler för tätortsbefolkning uppdaterats. Detta görs vart femte år och de nya uppgifterna avser år 2020. I den preliminära beräkningen från september använde SKR tätortsuppgifter för 2018. Uppdateringen avser:

- Modellen för individ- och familjeomsorg. Uppdateringen avser variabeln ”Roten ur tätortsbefolkningen”, och innebär som mest +/-8 kronor per invånare i förändrat utfall.
- Modellen för kollektivtrafik. Uppdateringen avser den länsvisa beräkningen för antal personer i tätort, samt tätortsvariabeln i den kommunvisa fördelningen. Det sistnämnda påverkar bara kommuner som inte skatteväxlat för kollektivtrafik. Uppdateringen innebär som mest +/-10 kronor per invånare i förändrat utfall.
- Modellen för äldreomsorg. Uppdateringen avser variabeln Institutionsboende i glesbygd, som beräknas med hjälp av tätortsgraden. En kommun tappar 125 kronor per invånare på denna uppdatering, och den kommun som får störst förbättring får ett förbättrat utfall med 70 kronor per invånare. De allra flesta kommuner ligger i spannet +/-20 kronor per invånare.

Totalt innebär de uppdaterade tätortsvariablerna ett förändrat utfall i spannet +/-20 kronor per invånare för 280 kommuner. Det största försämringen motsvarar 129 kronor per invånare.

Utfall LSS-utjämningen 2022

SCB har beräknat utfallet av bidragen och avgifterna i LSS-utjämningen för år 2022. Beräkningarna för bidrags- och avgiftsåret 2022 baseras på verksamhetsstatistik över antalet LSS-insatser 2020, genomsnittliga kostnader enligt RS 2020 samt personalkostnadsindex beräknade på 2020 års förhållanden.

Jämfört med prognosen i september har 8 kommuner reviderat uppgifterna angående rapporterade insatser 2020. Även de totala nettokostnaderna har reviderats något. Dessa förändringar påverkar alla kommuner genom att de genomsnittliga kostnaderna (prislapparna) för insatserna ändras. För de flesta kommuner uppgår dessa förändringar till maximalt +/- 50 kronor per invånare. Utöver detta har 4 kommuner reviderat den ekonomiska statistiken vilket påverkar dessa kommuners beräkning av personalkostnadsindex. De största förändringarna jämfört med septemberprognosen återfinns bland de kommuner som har ett reviderat beräkningsunderlag.

Anslag för kommunalekonomisk utjämning 2022

Riksdagens beslut 16 december 2021 innehåller följande förändringar av det generella statsbidraget för kommande år:

Tabell 1. Förändring generellt statsbidrag

Miljoner kronor

	2022	2023	2024
Sänkt skatt för personer över 65 år	2 616	3	2
Föräldrastöd	100	100	
Utökad undervisningstid		225	675
Totalt	2 716	328	677

Källa: Riksdagen.

Effekten framgår av nedanstående justering av regleringsposten.

Regleringsbidrag/avgift

SKR har gjort en ny bedömning av regleringsposten i den kommunalekonomiska utjämningen för åren 2022 och framåt. Förändringar jämfört med cirkulär 21:49 beror framförallt på att anslaget för kommunalekonomisk utjämning har justerats med anledning av ovanstående tillskott.

Tabell 2. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2021 till 2024

Miljoner kronor

	2021	2022	2023	2024
Summa inkomster för kommunerna (1)	74 547	78 444	81 103	83 782
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	105 403	107 272	103 059	106 241
Differens → Regleringspost (2)-(1)	30 856	28 827	21 956	22 459

Källa: SCB och SKR:

Tabell 3. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2021 till 2024

Kronor per invånare

	2021	2022	2023	2024
Summa inkomster för kommunerna (1)	7 183	7 512	7 730	7 950
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	10 156	10 272	9 823	10 081
Differens → Regleringspost (2)-(1)	2 973	2 760	2 093	2 131

Källa: SCB och SKR:

För 2022 påverkas regleringsposten även av att nettokostnaderna för kostnadsutjämningen minskar med 54 miljoner kronor i den definitiva utjämningen jämfört med preliminär utjämning i oktober. För 2022 uppgår därmed den totala förändringen av regleringsposten jämfört med cirkulär 21:49 till 2,7 miljarder kronor, vilket motsvarar cirka 263 kronor per invånare. För 2023 uppgår förändringen till 3 miljarder kronor eller cirka 290 kronor per invånare.

Skattesatser 2022

Den 17 december presenterade Statistiska centralbyrån (SCB) skattesatser för 2022. Den totala kommunala skattesatsen för kommuner och regioner minskar i genomsnitt med 3 öre nästa år och uppgår till 32,24 procent. Den kommunala skattesatsen minskar i genomsnitt med 4 öre medan skattesatsen till regioner är oförändrad. Det är 5 kommuner som höjer skattesatsen 2022 medan 28 kommuner sänker. Ingen region ändrar sin skattesats. Under år 2022 kommer inga skatteväxlingar att genomföras. De kommunvisa skattesatserna för 2022 finns på SCB:s webbplats:

[Kommunala skattesatser. År 2000–2022](#)

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2021–2028

I samband med varje uppdatering av våra beräkningar publiceras ”Prognosunderlag K 2021–2028” på vår webbplats:

[Prognosunderlag för kommuner](#)

Genom att i Excel-filen skriva in den egna kommunkoden, får man beräkningar och bakgrundsuppgifter för sin kommun.

I prognosunderlaget redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2021–2028. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i prognosunderlaget. På vår webbplats finns filer med specificering av generella och riktade statsbidrag. Av specificeringen av generella statsbidrag framgår vilka bidrag som ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och därmed i prognosunderlaget. Filerna återfinns på SKR:s webbplats:

[Specificering av vissa statsbidrag](#)

Skillnader jämfört med förra beräkningen (cirkulär 21:49) beror på:

- Definitiv kostnadsutjämning för 2022
- Definitiv LSS-utjämning för 2022
- Justering av anslaget för kommunalekonomisk utjämning
- Fastställda skattesatser 2022
- Ny prognos fastighetsavgiften (se cirkulär 21:52)

Uppdatering av modellen ”Skatter & bidrag”

För att uppdatera modellen ska den aktuella filen laddas hem och sparas.
Ladda ned filen:

- Uppdateringsfil-21051nr8.xls

från webbsidan: [Uppdateringstabell 2021 för kommuner](#)

Utbildning i LSS-utjämning

Under februari nästa år kommer det att erbjudas en kortare, digital, utbildning i LSS-utjämningen. Syftet är att öka förståelsen kring vad det är som påverkar kommunernas utfall samt vilken betydelse kommunernas egen rapportering har. Datum för utbildningen kommer att publiceras i Ekonomikalendern inom kort.

Information om tidpunkter under 2022 och frågor

Aktuella datum finns på vår webbplats under Ekonomi, juridik. Klicka på Ekonomi och sedan på Ekonomikalendern.

Har du aktiverat prenumeration från vår webbplats? För att säkert få alla våra nyheter, gå in på [skr.se](#) och välj Prenumerera. Länken ligger i den grå sidfoten.

Under vårt område Ekonomi (under Ekonomi, juridik) finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Måns Norberg (kostnadsutjämning, LSS-utjämning) 08-452 77 99 och Åsa Högberg (modellen Skatter & bidrag) 08-452 73 63.

Båda kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skr.se

SVERIGES KOMMUNER OCH REGIONER

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Niclas Johansson

Måns Norberg

Bilaga

”Prognosunderlag K-2021–2028-21051”, finns på vår webbplats via följande länk:

<https://skr.se/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/skatteunderlags-prognos/prognosunderlagforkommuner.1356.html>